

Eve Hietamies

**PALAVAA
LUNTA**

DOCENDO

PALAVAA LUNTA

Eve Hietamies

**PALAVAA
LUNTA**

Tuhon tieltä toipuvaksi addiktiksi

DOCENDO

Copyright © Eve Hietamies ja Docendo 2023
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Kansi ja graafinen suunnittelu: Marjaana Virta

Tämän teoksen tekstin ja kuvien jäljentäminen ilman lupaa painamalla, monistamalla, skannaamalla tai muilla tavoin kielletään tekijänoikeuslain mukaisesti.

Kustantaja:
Docendo, Jyväskylä

puh. 044 7270 250
info@docendo.fi
www.docendo.fi

ISBN 978-952-382-469-0

Painettu EU:ssa.

*Niille kaikille, jotka kamppailevat päihdeongelmien kanssa,
heidän läheisilleen sekä niille, jotka heitä auttavat.*

*Nöyryytettynä, rahat vietyinä, psyyke pirstaleina kävelin juna-
asemalle aikomukseni tappaa itseni, mutta raiteita oli niin
monta, etten tiennyt miltä seuraava juna tulisi.*

*Istuin odottamaan junaa aseman lähelle, erään kerrostalon
pihalle, ja itkin.*

Istuin, itkin, piileskelin, kävin välillä katselemassa raiteita.

*Itkin sitä, ettei ollut enää mitään. Vain tuskaa. Kukaan ei enää
pitänyt minusta ja kaikki halusivat vain paha. Sitä minä siel-
lä itkin. Ja sitä, miten minua oli kusetettu ja nöyryytetty. Mutta
eniten itkin surua. Elämä oli vihdoin mennyt siihen pisteeseen,
ettei jäljellä ollut muuta kuin vaihtoehdottomuutta: itsemurha.*

Pelkäsin kuolemaa, mutta halusin, että tuska loppuu.

Jos olisi vielä joku juttu, ettei tarvitsisi tappaa itseään.

MITÄ ON ADDIKTIOSAIRAUDEN takana?

Ihmiset usein ajattelevat, että huumeidenkäyttäjät ovat selkärangattomia paskiaisia, alinta pohjasakkaa, jotka ovat vain päättäneet vetää kamaa. He eivät tiedä, mitä huumeidenkäyttäjälle on tapahtunut.

Aikoinani kun aloitin huumeiden käyttämisen, en tehnyt minkäänlaista päätöstä. Olin vasta pieni lapsi, joka katsoi muiden päihteidenkäyttöä ja totesi lopulta, että tämä on nähtävästi se tie, jota pitkin minä tästä elämästä selviän. En osannut tehdä parempiakaan valintoja, sillä kukaan ei kertonut, että sellaisiakin on. Huumeista tuli selviytymiskeino.

Mutta en ole muita erikoisempi. Minun tarinani on hyvin yleinen tarina. Se on monen naisen tarina. Yksi tuhansien joukossa.

Mitä siis tapahtui?

Riikka Tuomi

ELOKUUSSA 2021 TAPASIN Riikka Tuomen ensimmäisen kerran.

Oli helteinen iltapäivä. Istuimme kolmistaan kotini pihalla pöydän ääressä, mukana oli myös Docendon tuottaja Tuomas Marjamäki. Höpöteltiin niitä näitä. Onpa ollut kuuma kesä! Ai, sä olet lähdössä Lappiin!

Katselin pienikokoista, sortseihin ja toppiin pukeutunutta, kauttaaltaan tatuoitua tyttöä, joka dippaili teepussia mukkiin. Tiesin jo jotain tytön taustasta, mutta oli vielä löydettävä vastaus muutamaan kysymykseen. Tulisimmeko toimeen? Osaisiko tyttö puhua vai kuuluiko hän niihin ihmisiin, joilta pitää aina kiskoa lauseita ulos? Kantaisiko tytön tarina kirjaksi asti?

Työskentelin aikanaan yli kolmekymmentä neljä vuotta suuren yleisaikakauslehden vakituisena toimittajana. Ne vuodet olivat kuin Erika Vikmanin laulama Syntisten pöytä. Olin tavannut ja haastatellut jätettyjä, petettyjä, eronneita, karanneita, langenneita, ratkenneita, sisimpänsä salanneita, kiusattuja, tuomittuja, perintönsä juhlineita, kivipohjaan pudonneita, kirottuja tuhlareita... Yksi entinen narkomaani siihen lisää oli vain yksi narkomaani jonon jatkoksi.

Joku asia häiritsti silti koko ajan takaraivossani. Silmäilin sivusilmin tytön tatuointeja, pitkiä punertavan ruskeita hiuk-

sia, jotka valahtivat koko ajan kasvoille. Lopulta tyttö tuskastui hiuksiinsa ja kietaisi ne pään päälle nutturalle.

Hän oli kuuman kesän ruskettama, hyväkuntoisen oloinen – suorastaan urheilullinen. Mietin mitä tyttö mahtoi harrastaa. Lenkkeilyä, punttisalia, ehkä jotain fitness-juttua? Olin googlannut hänestä muutaman lehtijutun, mutta jätin ne lopulta lukematta. Päätin, etten halua rakentaa mitään ennakkokäsityksiä, vaan annan tapaamisen ratkaista kirjan kohtalon.

Äkkiä Riikka kohtasi katseeni ja alkoi napittaa suoraan silmiin. Ei väistänyt katsettani, ei kääntänyt päätään pois päin. Tuijotti vain tyynenä, rauhallisuutta huokuen takaisin. Silloin minä tajusin, mikä oli koko ajan häirinyt.

Tyttö ei esittänyt yhtään mitään. Hän ei näytellyt minkäänlaista roolia. Ei yrittänyt miellyttää tai tyrkyttää, tehdä itsestään kiinnostavampaa kuin oli. Olemuksesta paistoi vain avoin rehellisyys. Tällainen minä olen. Ota tai jätä.

Se riisui minut aseista.

Sitten Riikka alkoi kertoa tarinaansa. Kului tunti, kului toinen, saattoi jopa kulua kolmaskin. Kahvit ja teet jäähtyivät kuppeihin, aurinko vetäytyi puiden taakse ja antoi helpottavaa varjoa helteiseen päivään. Muistan, kuinka vaihdoimme välillä Tuomaksen kanssa katseita keskenämme.

Kun Riikka lopulta lopetti, olimme pitkän aikaa hiljaa.

– Aika jäätävää, Riikka virnisti.

Sillä hetkellä päätin, että yritän tehdä työstä kirjan.

Eve Hietamies

OSA 1

Pikkutyttö kesämekossa

Luku 1

SE OLI KESÄPÄIVÄ vuonna 1988, kun erään pienen tytön sydän särkyi.

Kolmikerroksinen talo Hyvinkään Aleksis Kiven kadulla oli sinä kesänä vielä väriltään punainen, nykyään talo on maalattu vaaleaksi ja asuntoihin on lisätty vihreät, lasitetut parvekkeet. Talon takapihalla, rappuja vastapäätä on keinut ja hiekkalaatikko, mattoteline, aikuisille pihakeinu sekä ulkopöytä, jossa on penkit molemmin puolin.

Talossa oli Kone Oy:n työsuhdeasuntoja. Perheen isä oli Koneella töissä.

Aika on maalannut talon ja lisännyt siihen parvekkeet, mutta yksi asia ei ole muuttunut: hiekkainen parkkipaikka talon päädystä, mitä ei ole edelleenkään asfaltoitu. Se on juuri se paikka, jossa pienen pieni sydän silloin särkyi. Mistä kaikki oikeastaan alkoi.

Riikan ensimmäinen muistikuva liittyy hylätyksi tulemiseen. Hän oli viisivuotias, kun vanhemmat erosivat. Lapsi ei ymmärtänyt, mitä avioero merkitsi, mutta muistaa seisseensä parkkipaikalla valkoisessa kesämekossa katselemassa, kun isä kantoi pahvilaatikoita vihreään Opeliiin.

Vanhempien välirikosta ei ole muita muistikuvia kuin yksi yö, jolloin Riikka heräsi äidin lattialle paiskomien lautasten ääniin.

Riikka oli isän tyttö ja kolmesta sisaruksesta ainoa, joka oikeasti olisi halunnut lähteä isän mukaan. Hän ikävöi isää muutenkin usein, koska matkatöitä tekevä isä oli paljon poissa. Vuoden verran isä asui Venäjälläkin, Kondrovossa Puolimatkan työmaalla. Joten vanhemmat siis päättivät, että tyttöjen oli parempi jäädä äidin luo asumaan.

Kun isä ajoi pois, lapsi sai lohduttoman itkukohtauksen.

Riikka syntyi 14. huhtikuuta 1983 Hyvinkään keskussairaalaissa. Isä Jari oli mukana synnytyksessä. Perheeseen toivottiin, haluttiin ja odotettiin poikaa, vauvan työnimi oli Topi. Raskaus meni kahdella viikolla yliaikaiseksi, vauvan piti syntyä aprillipäivänä.

Tuula-äidillä oli jopa pojalle nimi valmiina: Toni Rafael, mutta syntyi tyttö, Riikka Susanna – isä sai valita nimen. Myöhemmin isä vitsaili, että nimikirjaimista syntyi rosterin eli ruostumattoman teräksen yleinen lyhenne RST. Lapsen työnimi jäi silti elämään: siitä lähtien perheen kaikki eläimet, niin kissat kuin koiratkin olivat aina Topeja. Jopa kilpikonna.

Vauva vietiin sairaalasta ensimmäiseen kotiin, joka sijaitsi Hyvinkään pohjoisosassa Paavolassa, lähellä isän äidin kotia. Lapsia oli perheessä ennestään jo yksi: isosisko Sini, joka on Riikkaa kaksi vuotta vanhempi.

Vanhemmat olivat ahkeria valokuvaajia. Riikan vauva-ajasta on paljon kuvia. Pullea, nöpönenäinen taapero punaisessa syöttötuolissa syömässä pöydän ääressä jäätelöä juhlamekossa, jossa on valkoiset puhvihihat. Se oli vielä sitä aikaa, kun perhe oli ehjä.

Varjoa elämään toi se, että lapsi oli sairas. Tyttö sai jo varhain vakavia korvatulehduksia, tosin lääkärit olivat ensin sitä miel-

tä, ettei niin pieni lapsi voi sellaisia vielä saada. Lopulta äiti alkoi ihmetellä, kun Riikka ei koskaan itkenyt.

– Eihän tämä lapsi kuule mitään, Kiljavan sairaalan lääkäri sanoi kurkattuaan korviin.

Liimakorvaa alettiin hoitaa, ja vanhemmille sanottiin, ettei lapsen kuulo todennäköisesti koskaan palaa.

Elämänsä alkuvuosina Riikka vietti paljon aikaa sairaalassa, mutta tykkäsi siitä, koska sairaalassa sai aina jäätelöä. Muistiin jäi myös lasten antibiootti, vaaleanpunainen mössö, joka maistui ”helvetin pahalta”, muka mansikalta.

Lopulta Riikalla oli yhteensä seitsemät eri putket korvissa. Tärykalvot puhkaistiin useamman kerran, nielurisat ja kitarisat leikattiin. Mikään ei auttanut, mutta lääkäri ei luovuttanut. Viimeiset korviin asennetut putket olivat titaania. Niiden ansiosta kuulo lopulta palasi.

Pikkusisko Tea syntyi 1986. Kun hän oli vasta tuloillaan, työtöt hiplasivat usein äidin raskausvatsaa ja kyselivät, että koska se Tellu oikein tulee? Riikka kutsuu Teaa edelleen Telluksi ja tietää, että pikkusisko vihaa sitä nimeä. Tuntui hienolta tulla itsekin isosiskoksi, vaikka sitä Riikka ei muista miten käyttäytyi, kun Tea lopulta syntyi. Oliko jotain mustasukkaisuutta? Todennäköisesti ei, sillä pikkusisko on ollut äärimmäisen läheinen aina.

– Tänä päivänäkin hän on tärkein henkilö elämässäni. Paras ystävä, mutta myös tukihenkilö ja äiti – hän merkitsee minulle kaikkea, Riikka sanoo.

Isosiskon kanssa välit jäivät etäisemmiksi.

Kodin Aleksis Kiven kadulla Riikka muistaa jo paremmin. Ikkunoista näkyi pelkkää metsää, sillä talo sijaitsi Sveitsin ul-

koilualuetta vastapäätä. Vielä siihen aikaan piha oli myös turvallisesti aidattu, eikä talon vieressä kulkeva tiekään ollut niin vilkas kuin nykyään. Tosin käsky oli tiukka: tielle ei saanut mennä.

Parkkipaikan vieressä, kadun toisella puolella sijaitsi aikoihin punainen hökkeli, jossa asusteli isän juoppokavereita. Nykyään sen tilalla on vaalea, monen asunnon puutalo. Myös läheinen kioski on purettu.

Punaisen hökkelin ukot antoivat usein tytöille ikkunasta rahaa. Tytöt kävivät saman kadun varrella sijaitsevasta kioskista hakemassa karkkia ja jakoivat ne sitten tasan talon kaikkien lasten kesken. Joskus ukot saattoivat antaa jopa seteleitä, välillä ikkunasta tuli myös suklaapatukoita. Jos isä oli kadoksissa, tytöt juoksivat naapuritalon pihalle ja siellähän se isä istui kesäpäivää ryyppäämässä. Mutta koskaan isä ei esiintynyt kannissa kotona. Riikka on nähnyt isänsä kunnan humalassa vain muutamana kerran.

Talossa asui paljon lapsia. Sillä aikaa, kun muut tytöt leikkivät barbeilla, Riikka leikki poikien kanssa neppisautoilla. Lapset tekivät hiekkakakkuja, joita Riikka myös oikeasti söi. Jopa niin paljon, että lopulta äiti joutui kysymään lääkäriltä, mitä asian kanssa pitäisi tehdä.

– Anna syödä. Kyllä se jossain vaiheessa loppuu, lääkäri vastasi.

Kaverinsa Jarin kanssa Riikka poltteli suurennuslasilla muurahaisia ja kioskilta haettuja lottopapereita. Eräillä synttäreillä Sini päätti leikkiä kampaajaa ja leikkasi Riikalta etuhiukset poikki. Riikka päätyi itkemään sängyn alle.

Sinin sekä serkkujensa Sallan ja Sirin kanssa Riikka myös tanhusi noin yhdeksänvuotiaaksi asti. Esiintymisiä varten

vuokrattiin kansallispuvut, mutta kengät olivat omat. Niinkin pieni muisto on jäänyt päähän, että tanhukengät maksoivat aikanaan 1 300 markkaa.

Isä Jari syntyi vuonna 1954 Helsingissä, Vääksystä kotoisin oleva äiti Tuula vuonna 1961. Vanhemmat tapasivat toisensa 1970-luvun lopulla, menivät naimisiin vuonna 1981, ja häät pidettiin isän äidin Eira-mummon luona Hyvinkäällä. Samalla kastettiin heidän esikoisensa Sini.

Riikka muistaa lapsuudesta isän pitkän parran, kun tämä kuttitteli ja pärisytteli sillä tyttären mahaan. Se oli riemua ylimmillään. Pitkine partoineen ja hiuksineen isä oli tosi cool. Aikoinaan monet poikaystävätkin näyttivät samanlaisilta pitkätukilta – Riikka arvelee, että hän yritti etsiä heistä jotain isähahmoa itselleen.

Nykyään isä on Riikan mukaan hirveän pieni ja menee koko ajan kasaan, mutta edelleen hän on tärkeä, hauskin ja rakas. Isä on myös taiteellinen, mikä heitä kahta on aina yhdistänyt. Riikka kävi jo pienestä pitäen ahkerasti isän taitelijasalkulla, jossa tämä säilytti maalaustarvikkeitaan. Riikka sai salkun myöhemmin itselleen, mutta hävitti sen kama-aikoinaan.

Uunot ja Spedet ovat Jarin lempielokuvia, joten hänen huumorinsakin on sitä laatua. Isä on myös luonteeltaan positiivinen ja nauraa paljon. Jutut ovat kuulemma edelleen samoja kuin kaksikymmentä vuotta sitten. Kolmesta työstä Riikka ymmärtää ja jaksaa isää parhaiten.

Lapsuudessa Jari oli kova rakentelemaan ja korjaamaan. Perhe vietti paljon aikaa mummon mökillä, ja isä otti Riikan mukaan rakennushommiin. Tyttö hyöri mukana vasarat ja nauhat käsissä, valkoinen tukka pystyssä tekemässä isän kanssa lin-

nunpönttöjä. Kerran Riikka hakkasi halkoja ja kirves iskeytyi ihan jalan viereen.

– Ajattelin, että hupsis, ja päätin, etten kerro kenellekään, Riikka virnistää.

Nyttemmin Jarista on tullut keräilijä, hamstraaja. Koti on täynnä johtoja ja piuhoja. Kun joku tulee sähkölaitteen kanssa kysymään varaosaa, sellainen löytyy taatusti. Jari näkee kaikkis-
sa asioissa hyödyn, kaiken voi uusiokäyttää.

– Mutta äitiä en juuri tunne, Riikka jatkaa. – Kun olin vielä lapsi, äiti oli töissä Reka Kaapelilla tekemässä johtosarjoja. On kamalaa sanoa, mutta äiti on aika negatiivinen. Hän on pyörä-
tuolissa, elämä on hankalaa ja äiti varmasti kokee elämänsä yksinäiseksi. Vaikka hän on lopettanut juomisen, hän ei ole toipunut.

Kun Riikka tuli puhtaaksi, äiti käveli vielä jonkin verran. Kun äiti oli ollut vuoden sisällä käymättä kertaakaan ulkona, Riikka vei äidin lopulta ulos haukkaamaan raitista ilmaa. Sitten äidille hommattiin toimivampi asunto, mutta tämä jämähti pyörä-
tuoliin. Joka vuosi äiti on luvannut, että ensi kesänä hän kävelee – niitä kesiä on mennyt jo aika monta, eikä hän edelleenkään kävele.

Äiti on sairastellut, kuntoutunut, sairastunut uudestaan. Riikka kertoo, että lapsuudessa äiti jaksoi vielä kihartaa hiuksiaan ja lakata kynsiä, laittaa itseään.

Mummot olivat sisaruksille tärkeitä. Äidin äiti eli Meerimummo asui Vääksyssä noin 130 kilometrin päässä Helsingistä, ja Riikka muistaa sieltä monia ihania serkkujen kanssa vietettyjä kesiä. Myöhemmin samojen serkkujen kanssa tuli teineinä dokailtua juhannuksena Vesijärven rannalla.

Aikanaan niin Riikan äiti, mummo kuin täti olivat kalastusvälineitä valmistavalla Rapalalla töissä ja tekivät kotona uistimia. Riikkakin sai osallistua ja arvelee, että osaisi varmaan vieläkin tehdä uistimen rungon. Hän muistaa Vääksystä myös sen, että kerran tädin iso asetonisäiliö räjähti ja asunto paloi, mutta kukaan ei onneksi kuollut.

Isän äiti Eira on Riikan mukaan supermummo, joka on vielä 94-vuotiaana aktiivinen Facebookissa.

Eiran kesämökki sijaitsee Hämeenlinnan lähellä Lammilla. Koska kesällä on Riikan nimipäivä, lapsilauma ryntäsi aina sinä aamuna kippojensa kanssa metsään keräämään mustikoi- ta, joista mummo teki myöhemmin piirakkaa. Mökillä serkkuset tekivät myös paljon yösoutuja ja hoilasivat veneessä Dington biisiä *Perjantai*.

Perjantai

*nämä laulut on kaikuja saarelta
kukaan kuule vain
ei vastarannalta.*

Eira asuu edelleen Hyvinkäällä, punakattoisessa rivitalossa, jossa on aina ollut tapana järjestää Tuomen suvun suuret juhlat – merkkipäivät häistä kastajaisiin. Eräänä sateisena kesäpäivänä käymme Riikan kanssa mummolla kylässä.

Ensimmäisenä Riikka kiipeää mummonsä pyynnöstä keittiön pöydälle ja vaihtaa kattolampun palaneet lamput uusiin. Sil- lä aikaa minä alan laittaa kukkia veteen ja rikon Eiran antaman maljakon. Syvästi häpeissäni pyytelen anteeksi, mutta Eira vain nauraa, että mitäs nyt tuosta, kaapit ovat tupaten täynnä kaiken maailman maljakoita.

Vahinko ei ole suuri, mutta kyllä se nolottaa.

Riikan täti, isän sisko Kirsi kattaa kahvipöytää, jolla tuoksuu Kirsin tekemä marjapiirakka. Sillä aikaa, kun kahvi porisee keittimessä, katsomme valokuvia Riikasta. Kuvissa näkyy ensin suloinen vauva, sitten seisomaan opetteleva taapero, sitten valkotukkainen pikkukoululainen ja lopulta kulmiensa alta mulkoileva varhaisteini, joka joutui kokemaan aivan liikaa liian varhain.

Eira-mummo kertoo omasta historiastaan. Hän on kotoisin Pusulasta ja meni nuorena naimisiin Yrjön kanssa. Kirsi syntyi 1952, Jari kaksi vuotta myöhemmin. Yrjö työskenteli vaaturina pukutehdas Pukevassa, Eira itse Keskusosuusliike OTK:n Fenno-Sportin konttorissa. Hän kävi kauppateknikkokurssin ja hänet korotettiin ostajaksi. Välillä perhe asui Savonlinnassa ja muutti sitten Hyvinkäälle.

Lammin Kuohijärvellä sijaitseva mökki hankittiin Eiran toiveesta. Se sijaitsee niemellä, joen mutkassa, ja siksi mökin nimi on Joenpolvi. Kesämökistä tuli aikanaan lapsenlapsille tärkeä paikka ja lapsia oli aina paljon: Kirsin muksut, kaksi poikaa ja kaksi tyttöä, sekä Jarin lapset eli Riikka siskoineen. Mummo paistoi lapsille usein muurinpohjalettuja, sadesäällä hän käytti terassilla olevaa puuhellaa.

Eiran mökillä Tuomen sisarukset olivat paljon kesäisin, samoin joulut vietettiin mummolla. Joulukuusi tuotiin aatonaattona sisälle ja Riikka siskoinen sai koristella kuusen. Joulupukki kävi aina tyttöjen päiväunien aikana. Kerran Riikka sai kummisedältään joululahjaksi sukset. Se oli ainoa lahja, jonka hän muistaa.

Jouluisin mummo leipoi piparkakkutalon, jonka lapsenlapset kävivät loppiaisena syömässä. Sama perinne jatkuu edelleen:

nykyään piparkakkutalon syöjinä ovat mummon lapsenlapsenlapset.

Kahvipöydässä jutellaan Riikan kesämökkimuistoista. Mummon mukaan Riikka oli mukava ja hauska, taiteellinen lapsi, joka tuntui aina piirtelevän jotain. Myös miniäänsä Eiralla oli hyvät välit.

– Tuula oli erittäin hyvä neulomaan ja ompelemaan, hän teki aina tyttöjen vaatteet. Tuula oli myös todella kaunis, ihan mallin näköinen, Eira kertoo.

Jari ja Tuula erosivat vuonna 1988. Tuula sairastui seuraavana vuonna, joten Eira kävi Tuulan puolesta istumassa lasten kouluissa monet joulu- ja kevätjuhlat.

Kysyn lopulta Eiralta vaikeammasta asiasta. Milloin hänelle selvisi Riikan huumeidenkäyttö?

– Pitkään se osasi sitä salata. Joskus kun he tulivat minun kyytiini, Tuula sanoi, että Riikka on vähän väsynyt, kun tyttö nukahti sinne autoon. En tiennyt, että Riikka käyttää jotain aineita. Kyllähän Tuomen pojatkin joskus joivat aika reippaasti. Kaksi Yrjön veljeä oli alkoholisteja, Yrjökin joi, mutta ei ollut alkoholisti. Kerran Yrjö vei huppelissa talvella poikia kalaan. Se oli kairannut ja kairannut, mutta reiästä nousi vain multaa. He kun olivat järven sijaan päätyneet pellolle.

Tuhon tieltä

toipuvaksi addiktiksi

– Riikka Tuomen tarina

40-vuotiaalla Riikka Tuomella on takanaan pitkä kokemus siitä, millaista on elää huumeita käyttävänä, kodittomana ja väkivallan uhrina. Vähän lyhyempi kokemus hänellä on siitä, millaista on elää päihteistä toipuvana addiktina.

Riikan lapsuudenkodissa elämää terrorisoivat alkoholistiäidin väkivaltaiset miesystävät, koulussa tyttö joutui kiusatuksi ja opettajien silmätikuksi. Riikka oppi hiljentämään pahan olonsa päihteiden avulla.

Väkivallan ja rikosten täyttämä huumehelvetti kesti lopulta 20 vuotta, kunnes pohja tuli vastaan. Riikka riuhtaisi itsensä irti päihdemaailmasta vertaistuen avulla – viimeisellä mahdollisella hetkellä.

”Moni luulee, että ongelmat ratkeavat, kun lopettaa päihteiden käytämisen. Kun päihteet loppuvat, ongelmat vasta alkavat”, Riikka sanoo.

Nykyään hän auttaa työkseen rikos- ja päihdetaustaisia naisia sekä kiertää kokemusasiatuntijana kertomassa huumeista esimerkiksi kouluissa.

KL 84.2
ISBN 978-952-382-469-0

Kansi ja graafinen suunnittelu:
Marjaana Virta
Kannen kuva: Riikka Tuomen albumi
Docendo.fi